KUR[illegible]ER WARSZAWS[illegible]

D. 18. CZWART[illegible] ROK 1831.

N[illegible]22.

WSPOM[illegible] Zg[illegible] Ost[illegible] mana [illegible]

Nieprzyiaciele zbliżyli się pod *Warszawę*; wczoraj Kozacy byli pod *Górcami*, a za *Pragą* pod *Wawrem* ucierała się nasza iazda, z tej małej utarczki przywieziono iednego naszego ranionego kawalerzystę, przeciwników kilku legło. — Nowo mianowany Wodzem naczelnym Jenerał *Dembiński* wydał do wojska energiczną odezwę. — Jenerał *Skrzynecki* uwolniony został od wszelkich obowiązków w wojsku narodowem. — Wczoraj w stolicy panowała zupełna spokojność, część wojska rozłożyła się na placach, liczne patrole przechodziły ulice. Aresztowano kilka osób. — *Cholera* od czterech dni zmniejszyła się w Warszawie. — Ważne i w czasie teraźniejszej rewolucji i w dzieiach naszego narodu było wczorajsze posiedzenie sejmowe Izb połączonych. Marszałek w zagaieniu rzekł, że chwile są drogie, niebespieczeństwo zagraża, nieprzyiaciel iuż się zbliżył pod stolicę; a wszyscy członkowie Rządu narodowego złożyli w ręce sejmu swe dostoieństwa. Poczem odczytano akt tegoż Rządu, którym oświadcza że po zdarzeniu Poniedziałkowem sądzi iż zmiana iest potrzebną. Kasztelan *Olizar* odczytał proiekt nowego składu rządu ktory w tejże chwili podanym został pod opinją Kommissji, na którą sejm oczekiwał. Proiekt *Olizara* radził aby Rząd składał się z 9ciu osób; Kommissja niezgodziła się na niego i wniosła: że przez czas oblężenia *Warszawy*, Rząd narodowy ma się składać z [Pre]zesa rady Ministrów z głosem stanowczym, [or]az z Ministrów przez tegoż Prezesa wybieralnych a maiących głos doradczy, lecz wszelkie postanowienia Prezesa podpisuiących i za nie odpowiedzialnych. Temu proiektowi sprzeciwił się Woiewoda *Ostrowski*. Również i Deputowany *Klimuntowicz* dowodził że mianowanie iednego Prezesa rady Ministrów przybliżyłoby formę rządu do *Dyktatury*, której zaprowadzenie powszechnie uznanem było za szkodliwe. *Zwierkowski* i *Chełmicki* podobnież powstawali przeciw proiektowi, a bronili go Senatorowie *Olizar* i *Lewiński*, tudzież członkowie Izby poselskiej *Niemoiowski*, *Posturzyński* i *Wielopolski*. Poseł *Swidziński* obstawał przytem, aby Naczelnego Wodza nie Prezes rady Ministrów, lecz Sejm mianował. Tego wniosku kilku Senatorów i kilkunastu Posłów nie radziło przyjmować. Nakoniec powyższy proiekt Kommissji, Izby przyięły iednomyślnie i postanowiły natychmiast obrać Prezesa rady Ministrów. Na tę najwyższą dostojność Kommissje podały kandydatów *Bonawenturę Niemoiowskiego*, *Ostrowskiego* Marszałka sejmu, Jenerała *Dembińskiego* i Deputowanego *Zwierkowskiego*; lecz Izby używaiąc należnego im prawa, postanowiły same podać kandydatów i podali Jenerała *Krukowieckiego* i Marszałka sejmu *Ostrowskiego*; przystąpiono do wotowania; Jenerał *Krukowiecki* miał głosów 80 kilka, a Hra: *Ostrowski* 40 kilka, a zatem Jan Hrabia *Krukowiecki* Jenerał piechoty, ogłoszony został Prezesem rady Ministrów. Znajdował się on w czasie tych obrad i gdy go ogłoszono, rzekł: „z rozrzewnieniem przyjmuię ten nowy dowód przychylności narodu. Wybór *starego żołnierza*

na Naczelnika rządu wkłada na mnie obowiązek *sprężystego* działania w zasłonieniu Ojczyzny od przygód różnych stron i pod pozorami nawet patryotycznemi na nią godzących. Święcie przyrzekam dopełniać ważne obowiązki; dopiero wtenczas Sejmowi i sobie powinszuję tego wyboru, gdy BÓG dozwoli odeprzeć nieprzyiaciela od murów stolicy.“ *Krukowiecki* oddalił się z Izby sejmowej wśród okrzyków tak Reprezentantów jak obecnej Publiczności, które i na ulicach powtarzano. — Na wczorajszem Posiedzeniu sejmowem, zostali wprowadzeni nowo wybrani a przez Senat zatwierdzeni Posłowie województw *Wileńskiego*, *Mińskiego* i *Białostockiego*; w imieniu ich miał mowę Poseł *Oszmiańskiego* powiatu, *Pitkiewicz*, skreślił obraz licznych ofiar iakie poniosła *Litwa* dla sprawy odzyskania wspólnej Ojczyzny, i szereg dotkliwych klęsk iakich Litwini w tym czasie doznali.

Jenerał Gubernator M. Stoł. Warszawy. Przejrzawszy papiery Sądu nadzwyczajnego o spisek pod prezydencją Jenerała *Węgierskiego* przekonałem się że Pułkownik *Słupecki* i obywatel *Karol Lessel* zupełnie są niewinni i tylko dla iakichciś styczności familijnych aresztowani byli. Cierpienia ich zatem były nie zasłużone o czem Publiczność zawiadamiam, zostawuiąc im wolność poszukiwania swej krzywdy. — Jenerał-Piechoty *J. Hr. Krukowiecki.*

Gubernator do Mieszkańców M. S. Warszawy. Ponieważ łagodność Gubernatora nie umiała wstrzymać exekucjów samowolnych, zawiadamiam mieszkańców miasta Warszawy, iż od dnia dzisiajszego każdy taki występek uważam za bunt przeciw moiej władzy od Rządu mnie powierzonej, i najsurowiej bez żadnego względu karać go będę.

Jenerał *Skrzynecki* wczoraj przybył do Warszawy. — Jenerał *Chrzanowski* wczoraj znajdował się na czele woyska czuwaiącego nad spokojnością w stolicy. — Mówią że w bitwie pod *Szymanowem* między woyską *Rossyjską* znajdowali się dragoni *Pruscy*. — Chociaż Rząd Narodowy mianował Jenerała *Dembińskiego* Naczelnym Wodzem, lecz gdy teraz mianowanie zależy od Prezesa rady Ministrów, ieszcze niewiadomo kogo mianować będzie. — Nowy Prezes wczoraj o godzinie 8 wieczorem rozpoczął swe urzędowanie. — W *Łowiczu* Officerowie Rossyjscy głosili że *Paszkiewicz* nie będzie przypuszczał attaku do *Warszawy*, bo spodziewa się zdobyć ią *głodem i niezgodą Polaków!!* — Mówią że *Kawecki* nie należał do tajnej Policji iak głoszono powszechnie, i niezasłużył na zgon ten smutny; sam sobie winien że nie czekaiąc na uspokoienie wzburzonych umysłów, przebrał się w suknie kobiece, przez co wzniecił podejrzenie Ludu. — Wczoraj podobno była bitwa pod *Odolanami*.

(Art: nade:) Do udziału pochwały którą dzienniki nasze przyznały 1mu pułkowi *Krakusów* w szarży na nieprzyiaciela d. 15, również ma prawo i pułk 1szy strzel: kon:. Swiadkowie i towarzysze rozprawy uważamy sobie za obowiązek oddać sprawiedliwość ich walecznemu spółdziałaniu. Żołnierze 1go pułku strzel: dowiedli w tym dniu, z chlubą dla siebie, tej niecierpliwości do boiu iaka ich ożywiała i nieprzestaie ożywiać.— *Officerowie i Żołnierze pułku 1 Krakusów.*

Ze wszystkich stron związki *Warszawa* ma przecięte, poczty iuż od tygodnia niedochodzą; iednakże odebrano kilka listów z *Krakowskiego*, z *Galicji* a nawet z *Szląska*, które zgadzaią się że *Francja* sposobi się do wojny, a może w tej chwili iuż iest rozpoczęta. Potwierdza się że w *Litwie* nieustaie pał, powstanie dotąd nie tylko nie iest przytłumione, ale owszem rozszerza się w różnych

powiatach. Nasi wojskowi będący w *Prusach* doznaią łagodnego obchodzenia się, i prawie wszyscy są zdrowi. Zwłoki *Giełguda* pochowano na samej granicy. Niektórzy twierdzą że *Chłapowski* wyiechał do *Berlina*. Officerom dozwolono aby pisali listy do swych krewnych do *Polski*, lecz na granicy wstrzymano wszystkie te listy. W *Augustowskiem* odbywaią się żniwa pomyślnie, urodzaj bardzo obfity wszelkiego zboża. W *Memlu* umarł iakiś sztabowy officer Polski. W *Krakowie* cholera rozszerza się i iuż dostała się do *Szlązka*. Znowu bardzo mówią o *Kongresie*. W *Hamburgu* cena zboża podniosła się znacznie. Król *Pruski* ieszcze iest w *Cieplicach*. Holendrzy podobno stoczyli walkę z Belgijczykami. Elektor *Hesko-Kaselski* był w niebespieczeństwie utraty życia. Te wszystkie wiadomości są czerpane z listów o których namieniliśmy. Doszedł także ieden exemplarz gazety *Lipskiej* która donosi że d. 1 b. m. nie *Lafaiet* iak Ministrowie żądali, lecz *Żyro de lan* obrany Prezesem izby daputowanych, poczem Prezes rady Ministrów *Perje* podał się do dymissji i całe Ministerjum ma być zmienione.

W zeszły Poniedziałek w domu zarobkowym za rogatkami Wolskiemi osadzeni więźniowie utracili życie: Makrott Henryk, Salej Mateusz, Szymanowski Hieronim, Grinberg Ludwik, Ejzyk Herszko Jydnorączka, Ejzyk Lewkowicz Szwarc, Fajwel Jchowicz, Josek Jchowicz, Fanchel Herszkowicz, Lejba Gerszkowicz Tancheł, Hajm Abrahamowicz, Lejba Jckowicz Kusek, Mordkowicz Chaim, Michel Moszkowicz Mendrzak, Wolf Baran, Abraham Moszkowicz, Berek Blumenkrant, Jcek Mitelman, Koil Lewkowicz. *Ocaleni zostali.* Felix Gumowski, Michał Kaczerowski. *Ranni ale żyią.* Wilhelm Wolner, Mendel Falkowicz, Josek Jachowicz Szwartz, Lejbko Lewin, Judka Moskowicz, Berek Salamowicz, Dawid Chrusniki, Jacek Salfer, Ela Jungstein, Cheim Mordkowicz, Arje Leibkowicz.

Z Płocka 6 *Sierpnia*. Dotkliwą stratę ponieśli mąż, ojciec, krewni i nader liczni przyiaciele przez zawczesny i nagły zgon w wiośnie życia ś. p. W. *Romany z Broniszów Stobieckiej* małżonki Naczelnika Kontroli tutejszego woiewództwa. Obdarzona pięknemi przymiotami duszy i serca, przy ujmuiącej postaci, posiadała ieszcze ten rzadki dar słodyczy, że uiąć sobie umiała serca wszystkich krewnych, przyiacioł i znaiomych, lat 3 niespełna iak wstąpiła w śluby małżeńskie i w chwilach kiedy dopiero poczęła słodycz zabopolnego pożycia, napadniętą gwałtownym attakiem *cholery* w godzin kilka pomimo starannego ratunku, Bogu ducha oddała. Dobra żono i prawa Polko cześć niech ei będzie; blisko pół roku niosłaś ratunek i ulgę rannym w Lazarecie *Płockim*, umiałaś osłodzić dotkliwą stratę iedynego brata zabranego przez wrogów, nieprzyiacioł, poświęcaiąc cierpienia Ojczyznie, a w krótkich chwilach pożycia małżeńskiego chociaż z nadwątlonem zdrowiem dawałaś dowody najtroskliwszej pieczołowitości czułej małżonki, uległej córki, przy najczulszem przywiązaniu do krewnych. Znikłaś w najpiękniejszej chwili swego wieku, pozostawiwszy w nieutulonym żalu małżonkę i krewnych, niedoczekawszy iedynego pragnienia, iedynej nadziei ujrzenia oswobodzonej od wrogów Ojczyzny.

Kommissarz Cyrkułu 7go. Z przeznaczenia właściwej władzy objąwszy urząd Kommissarza Cyrkułu 7go czynię wiadomo: że tymczasowa Kancellarja tegoż urzędu znajduie się w gmachu Marywilskim, na dole, w pierwszym sklepie od ulicy Senatorskiej i Wierzbowej; przy tey zaś okazji wzywam i proszę szanownych Obywateli właścicieli domów a mianowicie ich rządców, ażeby o każdym nadzwyczajnym przypadku natychmiast do wspo-

mnionego Urzędu donosili, ażeby o wszelkich osobach przeprowadzaiących się, przyieżdzaiących lub wyieżdzaiących bezzwłocznie meldowali. Ażeby wszelkie ochędóstwo takwewnątrz iako i zewnątrz utrzymywać kazali. *A Szczygielski.*

(*Dokończenie Rozkazu dzien: z dnia* 30 *Lipca*).

Postępuią na wyższe stopnie. Klamborowski Fr:, Leśniewski Fr:, Leśniewski Sta:, Wolski Max:, Otworski Stan:, Rogójski Józ:, Kossowski Jan, Płoński Lu:, Bieczyński Fel:, Kłodowski Teod:, na Poru:. W puł: 17 pie: lin:, Poru: Sobiewski Se:, Młocki Mik:, Szczaniecki Jan, Barzykowski Ant: i Zieliński Józef na Kapit:. Podporu: Kermess Teod:, Czapiewski Leon, Morawski Fabjan, Piotrowski Miko:, Rybicki Mich:, Milewski Mate:. Rutkowski Fr:, Czarnorudzki Domi:, Freund Fr:, Słomiński Mac:, Kroszczyński Józef:, Sędzimir Józ:, Szymkiewicz Mich: na Poruczni:. W pułku 12 piech: lin:, Porucznik Kraiewski Tad: na Kapitana. Poruczni: Stempkowski Kar:, Jokisz Józ:, Puchalski Alexy, Miszewski Stan:, Łyśniewski Jg: i Kozarzewski Józef, na Poruczników. W pułku 13 piech: linjo:, Podpor: Monjak Teod:, Barankiewicz Jan, Bugelmaier Józef, Brzeziński Ant. i Lacour Jzyd:, na Kapitan:. Podporucz: Lalewicz Alex:, Czarnecki Mich:, Wyszenfeld Jan, Kunatt Kar:, Karasiński Wawrzeniec, Romanowski And:, Łukaszewski Stan:, Dziedzicki Gerwazy, Głachowski Mar:, Balicki Konst:, Abelski Łuk:, Grabski Józefat, Kraszewski Jan i Djett Józ:, na Porucz:. W pułku 3 strzel: piesz:, Podporu: Wintersztejner Edw:, Plendus Józ:, Miłkowski Stan:, na Porucz: Podchorążo: Gościcki Ant:, Kulikowski Leon, Grzybowski Stan:, Słomiński Lu:, Rzędkowski Konst:, Bronowski Szym:, Podofficer: Szmit Hip:, Brodnicki Piotr i z kwatermis:, Konduktor Zaremba Stan:, na Podporu:. W pułku 5 strzel: piesz:, Porucz: Krassyn Jan, Karniewski And:, Możdzyński Fel:, Szymański Aug:, Górecki Stan:, Czerwiński Piotr i z pułku 4 strzel: piesz:, Poru: Gotartowski Bena:, na Kapit:. Podporu: Swiętochowski Anto:, Zagórski Apolin:, De Ville Karol, Swiętochowski Jgna:, Chełmiński Piotr, Ostrowski Szym: i Kossakowski Piotr, na Porucz:, Sierżanci star: Hantelman Konrad, Szymański Jak:, Szymański Anto:, Sciborowski Lud:, Orzeł Jan, Nowakowski Aloizy, Podoffic: Zamliński Dom: i Mazurkiewicz Winc:. Podchorążo: Kossakowski Alexander i Domaszewski Adam, na Podporu:. Do bataljonu 4 pułku 2 strzel: piesz: [illegible] twa, Konduktor Kamiński Ad:, n[illegible] bataljonu 4 pułku 7 piech: lin:, z kwatermi:, Konduktor Czajkowski Józ:, na Podporu:. W bataljonie strzelców Podlas:, Podporucz: Daniłowski Józ:, [illegible] Pi[illegible]r, Małachowski And:, Kassjusz Kar: i Ośniałowski Lu:, na Porucz:. Podoffice: Kraszewski Jul: i Czarnecki Alexan:, na Podporu:. *Wraca do służby i umieszczony zostaie.* W pułku weter: czyn:, były Podpor: pułku 7 piech: Xtwa Warsza:, Krzyżanowski Bogumił, w tymże stopniu.

DONIESIENIA.

Zawiadamia iż w d. 20 Sierpnia r. b. o godzinie 10 z rana, w Warszawie przy ulicy Bonifraterskiej w domu Nro 2165, sprzedawać będą przez publiczną licytacją szafy, komody, łóżka, sofy, kanapy, stoły i inne objekta, więcej daiącemu za gotowe pieniądze. Jan Kosicki, K. S.

W domu Paprockiego przy ulicy Twardej pod Nr 1085 skupuie się BYDŁO szkopy, na potrzebę dla wojska za gotową natychmiastową podług ugody wypłatę.

Dwie KROWY dojne, iedna czerwona, maiąca centki nad oczami, duża lecz chuda z gatunku holenderskich; druga mniejsza płowa, biała na krzyżu, maiąca nogi zakrzywione do przodu, zginęły d. 14 b. m. z pod Uiazdowa. Ktoby ie odprowadził lub dał o nich wiadomość do domu W. Daszewskiego przy ulicy Nowy-świat pod Nr 1316 otrzyma bardzo przyzwoitą nagrodę.

Dziś rano stopni ciepła 9. Wczoraj w połud: 16.

TEATR NARODOWY. Dziś *Zelazna maska.*

Prezes Rządu Narodowego. Chcąc okazać wdzięczność moią mieszkańcom Miasta Stoł: Warszawy za przychylność iakiej dawali mi dowody w czasie kiedy sprawołałem obowiązki Gubernatora tegoż miasta, tudzież za powolność i uległość moim radom i poleceniom iaką w nich widziałem w wypadkach nocy z d. 15 na 16 b. m. i postanowiwszy mianować Gubernatorem stolicy Jenerała Dywizji *Chrzanowskiego*, zachowuie sobie zwierzchni bezpośredni dozór nad tem wszystkiem, co z ich pomyślnością i bezpieczeństwem związek mieć może.— *J. Hr. Krukowiecki.*